

CISA BELEIDSPLAN 2023 - 2027

Doelstelling

CISA is een kenniscentrum dat, onderbouwd met wetenschappelijk kennis, wil bereiken dat de alleenstaande status als leefvorm maatschappelijk wordt erkend. Daartoe moet volgens CISA het begrip gezin worden uitgebreid met het begrip van de Sociale Familie. Naast de wettelijke verankering en de daarbij behorende bescherming van gezin en familie, moet de Sociale Familie een wettelijke basis krijgen. Zo kan een herkenbaar leefmodel voor alleenstaanden ontstaan dat de doelstelling van CISA, stimuleren van de emancipatie van alleenstaanden in materiële, maatschappelijke en psychologische zin, ondersteunt. Dat doet CISA door onderzoek en studies om de maatschappelijke positie van alleenstaanden te verbeteren en om het overheidsbeleid te beïnvloeden. CISA geeft de nieuwsbrief *Individu & Samenleving* uit. Daarnaast verschijnt ook een e-mailniewsbrief en een nieuwsflits.

Het Persoonsrecht

Naast het huwelijksrecht en [geregistreerd] partnerschap verdient het vriendschapsrecht in de vorm van *persoonsrecht* een wettelijke status. Daarom moet de overheid vriendschapsverbanden als nabije verwantschap beschouwen en als emotioneel vangnet en kaders voor onderlinge steun en zorgverlening wettelijk erkennen. In grondrechtbepalingen moet niet het gezin, maar het individu met zijn of haar sociale verbanden als kleinste sociale eenheid worden erkend. Alleen dán krijgen alle burgers gelijke mogelijkheden hun sociale verbanden en ondersteunende netwerken op te bouwen en te onderhouden.

Het uitgangspunt wordt de Sociale Familie, steunend op het *persoonsrecht*. Ieder heeft het recht zijn eigen duurzame sociale persoonlijke bindingen te vormen. Die zijn niet louter gebaseerd op bloed- en aanverwantschap, maar eveneens op sociale verwantschap. Daarnaast blijft het huwelijk als één van de vormen van sociale verwantschap bestaan. Van een Sociale Familie kunnen ook bloed- en aanverwanten deel uitmaken. Sociale verwantschap omvat het kleine, intieme vriendschapsverband en het grotere, ondersteunende vriendennetwerk. We moeten dan ook niet langer spreken van familierecht, maar van persoonsrecht, waaronder alle sociale bindingen kunnen vallen. Het begrip gezin blijft gebruikt voor ouders met uiteraard kinderen.

De Sociale Familie biedt bij uitstek het passende kader. Het ontwerp schetst een sociale gemeenschap waarin, zoals gezegd, elk individu met zijn sociale bindingen een plaats kan vinden.

Daarom zet CISA zich ervoor in dat de in de **Grondwet** en in het **Burgerlijk Wetboek** opgenomen verwantschapsstructuur van gezin en familie wordt uitgebreid met de sociale familie of liever, de vorm krijgt van *persoonsrecht*. Dat is een voorwaarde voor een gelijkwaardige deelname van alle burgers aan het maatschappelijke en sociale leven. De *Wet* moet de uitdrukking zijn van burgerlijke gelijkwaardigheid en erin voorzien dat mensen gelijke kansen en mogelijkheden hebben om duurzame sociale relaties te onderhouden. Dat wil zeggen, dat de wetgever elke leefvorm een gelijke wettelijke bescherming hoort te bieden. Daarvoor sluit het model van de *Sociale Familie* aan bij de huidige realiteit.

Resultaten

- Minister Asscher van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft met ingang van het jaar 2015 een wettelijke regeling getroffen die ook alleenstaande werknemers het recht geeft op jaarlijks tien dagen zorgverlof voor de verzorging bij ziekte van een naaste of goede buur. Aldus werd de vele jaren durende strijd daarvoor door CISA beloond.
- In 2009 werd de *erfbelasting* drastisch verlaagd, waardoor ook de nabestaanden van alleenstaanden lager werden aangeslagen, en het absurd hoge tarief van achtereenvolgens 68 procent en 50 procent ten grave werd gedragen. Nu moet nog de 'boom worden geplant' voor gelijke [lage] tarieven voor iedereen. Zoals bij herhaling benadrukt, moet de belasting op schenkingen en erfenissen worden losgekoppeld van de relatie met de verkrijger; de heffing moet voor iedereen gelijk zijn, ongeacht de keuze die de schenker maakt. Zo'n keuze wordt immers ingegeven door een goede relatie met de betrokken nabestaanden. De Burgerlijke Staat bepaalt niet per se de [ziels]verwantschap van burgers en heeft niets te maken met de roerselen van de menselijke ziel. Daarom herhalen wij dat alleenstaanden voor het erfrecht één, twee of drie naaste(n) moeten kunnen aanwijzen die voor de 'partner'-vrijstelling in aanmerking komt of komen, zoals eerder door D66 bepleit. Voorts moeten broers en zussen, neven en nichten weer worden ingedeeld in het (bloed)verwantschapstarief, zoals dat voorheen het geval was.
- Op termijn moet deze belasting, zoals gezegd, voor eenieder gelijk zijn en uiteindelijk worden afgeschaft. Deze heffing op erfenissen en schenkingen worden als onrechtvaardig ervaren, terwijl Nederland één van de weinige Europese landen is die deze afgedwongen schenking aan de staat nog hebben. Zolang afschaffing niet aan de orde is, pleit CISA voor een 'boedelbelasting' waarbij de te betalen erfbelasting een percentage is van de erfenis. Dat percentage is voor iedere erfgenaam gelijk, ongeacht relatie of verwantschap.

De strijd voor gelijke behandeling van alle menselijke bindingen gaat onverdroten voort!

Deze wens en noodzaak zullen wij blijven herhalen en benadrukken totdat die vermeldingen een feit zijn. Op termijn zal moeten worden overgestapt op een *algemeen persoonsrecht*, waarin iedereen echt gelijk is voor de wet. Natuurlijk behouden kinderen een speciale [beschermde] positie.

Den Haag, mei 2023

CISA | Centrum Individu en Samenleving
Op de bres voor singles | Standing up for singles
Postbus 97788 | 2509 GD Den Haag (NL) | cisa@cisasite.nl | www.cisasite.nl